

gatatlan!) homokból 1 db pelyvás anyagú, körömcspé-
ses újkőkori cserepet sikerült kiszedni.

A cserép a gödöllői 10/42. sz. lelőhelyet (MRT XIII/
3. k.) jelzi.

KÓVÁRI KLÁRA

140. Gyál, 7000 hrsz. terület

(Pest megye) B, Sza, Ú

A fent nevezett ingatlanon, az M5 autópályától nyugat-
ra, a Soroksári határdűlő, az autópálya, valamint az au-
tópálya gyáli lehajtó sávja és egy keskeny akácerdő által
határolt részen az Imperial Hungaria Befektetési Kft.
kereskedelmi centrumot kíván létesíteni. Korábban ezen
a helyen, pontosabban a beruházási terület közepén hú-
zódnó enyhe kiemelkedésen kb. 120×150 méteres, ovális
foltban bronzkori (vatyai kultúra) és római kori szar-
mata edénytöredékek alapján, a homokos-poros felszín
miatt nem lehatárolható régészeti lelőhelyet (Gyál 5.
sz. lelőhely) lokalizáltunk.

A beruházó a kivitelezési munkálatokat előzetes
egyeztetés nélkül egy, a területet középen átszelő kb. 8
m széles sáv humuszosásával kezdte, amely az autópá-
lya melletti vízcsőátereszt építési munkahelyszínének
jobb megközelítési lehetőségeit szolgálta. Az alkalmi
földút mellett kiásott árok metszetében földszínező-
dések mutatkoztak. A beruházóval való kapcsolat fel-
vételét követően megállapodást kötött egymással az
Imperial Hungaria Befektetési Kft. és a Pest Megyei Mú-
zeumok Igazgatósága, amelynek értelmében 2000. má-
jus 12. és július 5. között a beruházó finanszírozásában
ellenőrizték a szervizutak építésének humuszoslási mun-
káit, valamint elvégezték az I. építési szakasz terü-
letének régészeti szondázását. A régészeti munkálatok
(beleértve a restaurálást, nyilvántartást és leletelhelye-
zést is) összköltsége 12 millió Ft.

A 80 309 m² nagyságú területen gépekkel egymástól
10 m távolságra 35 db 2 méter széles szondázó árkot nyi-
tottunk, nagyjából az M5 autópályával párhuzamosan,
teljesen lefedve a későbbi építési szakaszt. A humuszt és
az alatta található, nyessel kitermelt földet egymástól
különválasztva, a szondázó árkok közötti részen depo-
náltuk. A feltárandó objektumok nyelési szintje 60–120
cm. A dokumentált 132 objektum (árkok, termény- és
hulladéktároló gödrök, kút, egy részük egymással össze-
függő árokrendszer külön-külön előkerült eleme) feltá-
rása bronzkori (Vatya kultúra) és római kori szarmata ke-
rámia, továbbá néhány vaseszköz és állatcsont előkerü-
lését eredményezte. Megállapítható, hogy e két korszak
településeinek objektumai a szondázó árkok közötti fel-
táratlan területen is folytatódnak. Harminc, mellékletet
nem tartalmazó objektum újkori gödör lehetett.

A szondázással körülhatárolható, teljes feltárára vá-
ró terület nagysága kb. 36 000 m².

A régészeti szondázás befejezése után a feltárt ob-
jektumok és szondázó árkok (közöttük a felhalmozott
humusz és altalaj) betakaratlanul maradtak. Szerződéses

kötelezettségünknek megfelelően tájékoztattuk a beru-
házót a munkálatok eredményeiről, jelezve azt is, hogy
ugyancsak a szerződés értelmében a pozitív ered-
ménnyel zárult kutatások miatt szükséges a régészeti-
leg érintett terület rész teljes feltárása.

A szondázó ásatás dokumentációja és a régészeti
leletanyag a nagykőrösi Arany János Múzeumba került,
ahol a dokumentációt a 1440–2000 adattári számon
őrizzük. A régészeti leletek restaurálását megkezdtük.

Munkatárs: Dinnyés István, Hegedűs Attila.

SIMON LÁSZLÓ

141. Gyirmót, Borsó-dűlő, homokbánya

(Győr-Moson-Sopron megye) U, B, LT, Ró

A Borsó-dűlőben 1997-ben nyitottak homokbányát, ek-
kor rövid leletmentés során őskori (neolit és kora bronz-
kor), kelta, római és középkori lelőhelyként vált ismert-
té. Akkor a területből kb. 1 ha került elhordásra, ennek
mintegy 1/3-át sikerült megkutatni.

2000 szeptemberében újabb 1 ha területet jelöltek
ki homokkitermelésre, így újabb ásatás vált szükségessé,
melynek költségeit a tulajdonos fedezte. 2000. október 6.
és december 15. között megkutatott felületen összesen
301 objektumot dokumentáltunk, ebből 73 volt építmény
gödre, közülük 56 került ebben a szezonban feltárára.

A feltárás során a Dunántúli Vonaldíszes Kultúra
gödreit bontottuk ki, melyek nagy részét a későbbi ko-
rok nagyon sűrű beásásai bolygattak.

A kelta időszakból LT C végére tehető tíz, téglalap
alakú, földbe ásott gödörházépítmény és néhány tároló-
gödör, ezek mindegyike nagy mennyiségben tartalma-
zott elsősorban kerámiatöredékekből álló leletanyagot.

A római korban a 2–4. század között folyamatosan
lakott területen eddig 46 téglalap alakú, 2–3 cölöpös tar-
tószerkezetű, földbe ásott házépítményt bontottunk ki.
A betöltődések és a szuperpozíciós beásások, valamint
a leletek alapján legalább két korszakot sikerült elkülö-
níteni. Megállapítható volt, hogy a 3. században na-
gyobb tűzvész pusztíthatott, a házak egy része ekkor
semmisült meg. A leletanyag főként kerámiatöredékek-
ből áll, de jelentős számban kerültek elő viseleti tárgyak
és mezőgazdasági szerszámok is.

A feltáráson és a környező területen 4 ha területről
gyűjtöttünk terepbejárás során római kori leleteket, ke-
rámia- és fémtárgyakat, helyenként téglalapépítés nyo-
mait találtuk és a vetésben kirajzolódó foltokból továb-
bi házak helyét és széles árkokat is megfigyeltünk. A
bánya ÉK-i részén bronzkori kerámiatöredékeket is
gyűjtöttünk.

EGRY ILDIKÓ

142. Győrő, Koplaló

(Győr-Moson-Sopron megye) Kk

2000. január 7-én a Kapuvár és Répcelak közötti gázve-
zeték nyomvonalában, Győrő „Koplaló” határrészén